

evaluatieverslag
peildatum juni 2010
betreft periode februari 2007 – juni 2010

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg
augustus 2010

Inhoudsopgave

1. Achtergrondinformatie	3
2. Projectorganisatie	4
2.1 Organisatie en personeel	4
2.2 Missie en visie	5
2.3 Activiteiten	5
2.4 Jongerenloket	8
2.5 Samenwerking	8
2.6 Cliëntvolgysteem	11
3. Doelgroep	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Aantal aanmeldingen	13
3.3 Achtergrond aanmelder	15
3.4 Leeftijd	15
3.5 Geboorteplaats	16
3.6 Opleidingsniveau	17
3.7 Gezinssituatie	17
4. Resultaten	19
4.1 Doelstelling project	19
4.2 Aantal trajecten	19
4.3 Status trajecten	19
4.4 Reden aanmelding	20
4.5 Type interventies	22
4.6 Resultaten afgeronde trajecten	24
4.7 Resultaten lange termijn	26
4.8 Casuïstiek	27
5. Financiën	29
Bijlag2 1: Gespecificeerd overzicht + accountantscontrole	31

1. Achtergrondinformatie

In februari 2007 is FAJ gestart met de uitvoering van het project YAVE. YAVE staat voor Yudansa Alternativo pa un Vishon Exitoso, oftewel "alternatieve hulp voor een succesvolle toekomst". Tevens is YAVE een op Curaçao door jongeren veel gebruikt woord voor vriend of maat. Daarmee wil FAJ aangeven dat de ondersteuning en begeleiding die YAVE biedt, niet gebeurt met een wijzend vingertje, maar dat juist net de interventie-medewerkers zich verplaatsen in de belevingswereld van de jongere en vanuit dat perspectief naar oplossingen zoeken.

FAJ is met YAVE begonnen vanuit een preventie idee: als in een vroegtijdig stadium wordt gesignaleerd dat er problemen zijn in de school- en/of persoonlijke sfeer van een jongere, kan, met een snelle en adequate aanpak die aansluit op de belevingswereld van de jongere, in veel situaties voorkomen worden dat deze jongere een drop-out wordt.

Een belangrijk en noodzakelijk streven, volgens de visie van FAJ, Curaçao kent namelijk een bijzonder hoog drop-outpercentage: ongeveer 40 – 45% van de jongeren verlaat het voortgezet onderwijs zonder diploma.

De aanpak van YAVE slaat aan, veel scholen, politie / justitie, buurtorganisaties, jeugdhulpverlenings-, welzijnsorganisaties weten FAJ te vinden.

In dit verslag wordt dieper ingegaan op de behaalde resultaten van de afgelopen jaren. De peildatum waarop de gegevens uit het cliëntvolgsysteem zijn gegenereerd is 25 juni 2010.

2. Projectorganisatie

2.1 Organisatie en personeel

YAVE is een project dat organisatorisch onder de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ) valt. De beleidsmedewerker van FAJ draagt zorg voor het projectleiderschap en de beleidsmatige ondersteuning. Ondersteuning op het gebied van financiën en personeelszaken worden door de bureaucoördinator van FAJ verzorgd. In februari 2007 is YAVE gestart met 3 medewerkers: 1 teamleider en 2 interventied medewerkers. De teamleider is tevens voor 50% als interventied medewerker inzetbaar. In de startfase is dus 2,5 fte. beschikbaar voor de begeleiding en coaching van jongeren. Vanwege de grote toestroom van jongeren is in maart 2008 het team uitgebreid met 1 extra interventied medewerker. Medio 2009 is FAJ benaderd door de Stichting Maatschappelijke Zorg en Herstel met de vraag of de interventied medewerkers van YAVE ingezet kunnen worden voor de ambulante begeleiding van jongeren die door deze stichting opgevangen worden in een begeleid/zelfstandig wonen project. Gezamenlijk zijn FAJ en Stichting Maatschappelijk Zorg en Herstel overeengekomen dat deze extra begeleiding op inkoopbasis verzorgd wordt. In verband hiermee is in september 2009 voor een projectperiode van 1 jaar een extra interventied medewerker voor 20 uur aangesteld. In november 2009 heeft één interventied medewerker elders een leidinggevende functie aanvaard en FAJ/YAVE verlaten. Mede door het wegvallen van deze medewerker en financiële onduidelijkheid over de continuering van YAVE na 1 februari 2010 heeft FAJ de vacature niet meteen in kunnen vullen. In december 2009 is duidelijk geworden dat fondsen bereid zijn YAVE voor een extra projectperiode van 2 jaar te financieren. Daardoor kon niet alleen de openstaande vacature ingevuld worden, maar zijn ook 2 extra interventied medewerkers aangesteld. Vanaf juni 2010 bestaat het team van YAVE uit 1 teamleider en 6 interventied medewerkers (5,5 fte.) Alle interventied medewerkers hebben een HBO opleidingsachtergrond, voornamelijk maatschappelijk werk of sociaal-pedagogische hulpverlening. Ze beschikken gezamenlijk over een brede werkervaring als begeleider van tienermoeders, politieagent, organisator en begeleider van leerwerktrajecten van jongeren, sociaal-cultureel werk met jongeren, etc.. Bij de samenstelling van het team is eveneens bewust rekening gehouden met evenwichtigheid ten aanzien van zowel sekse als leeftijd. YAVE heeft 4 mannelijke (3,5 fte.) en 3 vrouwelijke interventied medewerkers (3 fte.), de leeftijd van de medewerkers varieert tussen de 24 en 48 jaar.

De interventied medewerkers volgen regelmatig workshops of trainingen om hun deskundigheid te vergroten. Twee interventied medewerkers zijn door Departamentu Salu Hubenil (DSH)¹ opgeleid tot gecertificeerd trainer Triple-P, Positive Parenting Program / Positief Pedagogisch Programma, een internationaal erkende vorm van opvoedingsondersteuning die op Curaçao binnen verschillende organisaties wordt

---

¹ Departamentu Salu Hubenil is de organisatie die verantwoordelijk is voor de jeugdgezondheidszorg op Curaçao.

toegepast. Vier interventied medewerkers hebben een training (h)erkennen en omgaan met jongeren met een lichtverstandelijke beperking gevolgd. Deze training is door de William Schrikker Groep ontwikkeld en in samenwerking met FAJ aangepast op de lokale situatie. De teamleider heeft twee maal een werkbezoek aan Nederland gebracht. Met diverse trajectbegeleiders van de Sociale Vormingsplicht zijn verschillende organisaties bezocht, daarnaast heeft hij geparticipeerd aan het Summerschool Program van de William Schrikker Groep. Tot slot heeft een interventied medewerker een computercursus gevolgd en een medewerker begeleiding gekregen bij het schrijven van verslagen in de Nederlandse taal.

2.2 Missie en visie

In de startfase van het project zijn door de projectleider en de medewerkers van YAVE een missie en visie geformuleerd.

Missie: Yave is een preventief traject gericht op coaching, begeleiding en motivering van jongeren van 12-24 jaar.

Visie:

- De jongere staat centraal
- Analyse leefomgeving van de jongere op 15 leefgebieden
- Intensieve individuele begeleiding
- Vrijwillig maar niet vrijblijvend
- Concrete realistische korte en/of lange termijn doelen met de jongere vaststellen
- Samenwerking met dienstverlenende instellingen
- Verschillende soorten passende trajecten (kortdurend/langdurend; Individueel/groep)
- Onmiddellijke (directe) begeleiding na aanmelding
- Jongerenloket (op langere termijn)

2.3 Activiteiten

Na aanmelding van een jongere wordt onmiddellijk bekeken of deze jongere een potentiële klant is van YAVE. Vervolgens wordt in principe binnen 1 week een intakegesprek met de jongere ingepland. Tijdens de intake wordt de situatie van de jongere op 15 leefgebieden in kaart gebracht:

- thuis/gezinssituatie
- relatie moeder
- relatie vader
- vrienden/vriendinnen
- school

- werk/stage
- lichamelijke gezondheid
- geestelijke gezondheid (waaronder eigenwaarde)
- seksualiteit
- huisvesting
- financiële situatie
- gebruik drank en/of drugs
- gokken
- politie/justitie
- vrije tijdsbesteding

Op basis van de intake wordt in overleg met de jongere, en indien sprake is van een minderjarige ook de ouders/verzorgers, een trajectplan uitgestippeld. In dit trajectplan worden concrete korte en lange termijndoelen vastgesteld. Elk trajectplan is volledig afgestemd op de individuele situatie van de jongere. De verantwoordelijkheid voor het realiseren van de doelen ligt bij de jongere zelf, de interventied medewerkers van YAVE bieden ondersteuning en begeleiding. Zowel de jongere als de interventied medewerker ondertekenen het trajectplan. Tijdens het begeleidingstraject, dat ongeveer 6 – 12 maanden duurt, wordt regelmatig de voortgang getoetst en vastgelegd in voortgangsverslagen. Bij veel trajecten is in de aanvangsfase sprake van intensief contact met de jongere, gedurende het traject wordt gewerkt naar meer zelfstandigheid van de jongere en neemt de intensiteit van de begeleiding af. Aan het eind van de meeste begeleidingstrajecten wordt nazorg geboden. Het principale doel van YAVE is om de jongere terug in het reguliere onderwijs te krijgen of te houden; als dit om welke reden dan ook niet mogelijk is zoekt YAVE samen met de jongere naar een alternatief in de vorm van een leerwerkplaats of een baan.

YAVE biedt dus vooral individuele begeleiding, maar soms worden ook groepstrajecten aangeboden zoals: sollicitatietraining, motivatietraining, cursus budgettering, sociale vaardigheidstraining, opvoedingsondersteuning, etc..

Een overzicht van de belangrijkste methodieken die YAVE hanteert zijn (in willekeurige volgorde):

- *Sociale competentiemodel*
Het competentiemodel gaat ervan uit dat het aanleren van vaardigheden en het vergroten van mogelijkheden de beste voorwaarden biedt om een problematische ontwikkeling stop te zetten en om te buigen naar een meer gewenste richting.

Competentiegericht werken richt zich op:

- het versterken van krachten in jongeren zelf en/of de omgeving;
- een positieve benadering van jongeren;
- nadruk op het aanleren van nieuw gedrag in plaats van het afleren van slecht gedrag;
- nadruk op het aanspreken op mogelijkheden en in mindere mate op problemen.

- *Leefgebiedenanalyse*

Met de leefgebiedenanalyse wordt per leefgebied gescoord hoe het gaat. Hiermee kan goed in kaart gebracht worden op welke gebieden kansen en mogelijkheden liggen, waar motivatie van de jongere uit gehaald kan worden en waar extra aandacht noodzakelijk is.

- *Triple-P*

Triple-P is een uit Australië afkomstig programma voor opvoedingsondersteuning dat staat voor Positief Pedagogisch Programma. Triple P is gericht op het veranderen of verminderen van opvoedingsgedrag dat bijdraagt aan het ontstaan van emotionele en gedragsproblemen bij kinderen van 0 – 16 jaar. Ouders leren gebruik te maken van de dagelijkse communicatie in het gezin om hun kinderen adequaat emotioneel te ondersteunen en hun sociale competentie en probleemoplossend vermogen te stimuleren.

- *Makelaar interventie*

Soms zijn de wensen van jongeren erg duidelijk in de zin van het willen zoeken van een bepaald type onderwijs of een baan. Met makelaarsinterventie wordt bedoeld dat bemiddeld wordt in het realiseren van deze specifieke wensen.

- *ABC-methode*

De ABC-methode is een persoonlijke effectiviteitsmodel waarmee geanalyseerd wordt hoe emoties en gedrag met elkaar samenhangen en van invloed zijn op bepaalde situaties. Door oude niet constructieve gedachten te vervangen voor nieuwe effectieve gedachten wordt jongeren geleerd hoe ze hun leven beter in eigen hand kunnen nemen.

- *ITB en coaching*

ITB betekent Intensieve Traject Begeleiding. ITB wordt toegepast bij cliënten die met justitie in aanraking zijn gekomen als alternatief voor een (deel van) jeugd detentie. Het doel van ITB is het voorkomen van recidive (herhaling van misdrijf) door

vergroting van de sociale integratie en door verbetering van de persoonlijke vaardigheden van de jongere.

- *GGI-methode*

GGI is een uit Amerika afkomstige benadering van jeugdcriminaliteit die staat voor Gezins Gedrags Interventie. De methode beoogt om de interactie tussen de leden van gezinnen waarbinnen een minderjarig kind delinquent gedrag vertoont te veranderen van gewelddadig en bedreigend naar niet-gewelddadig en niet bedreigend. Daarnaast heeft deze interventiemethodiek **tot** doel om te voorkomen dat broers en/of zussen van de delinquente jongere crimineel gedrag gaan vertonen.

- *TGH-methode*

TGH betekent TaakGerichte Hulpverlening en is een laagdrempelige methodiek om cliënten te motiveren en aan te zetten tot verandering. YAVE gebruikt TGH om met jongeren en hun ouders concrete, vaak korte termijn, afspraken te maken over het uitvoeren van specifieke taken waarvan zowel de hulpverleners als de cliënt geloven dat ze bij kunnen dragen aan probleemverlichting en empowerment.

2.4 Jongerenloket / internetcafé

Veel jongeren die door YAVE begeleid worden hebben geen of niet gemakkelijk toegang tot computers en/of internet. Dat bleek duidelijk uit de steeds terugkomende vraag of ze bij YAVE een computer mochten gebruiken voor schoolopdrachten, invullen van digitale formulieren, schrijven van sollicitatiebrieven en CV's, etc.. Op deze behoefte is ingespeeld door binnen de kantoorruimte van YAVE een jongerenloket / internetcafé te realiseren. Onder toezicht en begeleiding van de interventied medewerkers van YAVE kunnen jongeren hier achter de computer aan de slag. Er zijn 5 door de Nederlandse marine gedoneerde 2^ehands computers met internet- en printerfaciliteiten geïnstalleerd. De ruimte wordt redelijk intensief gebruikt, er zijn dagelijks jongeren te vinden.

2.5 Samenwerking

YAVE staat niet op zich, om positieve resultaten te bereiken met de jongeren worden bewust samenwerkingsverbanden met andere organisaties aangegaan. De keuze en selectie van de samenwerkingspartners gebeurt bij YAVE vooral op praktische grondslagen. Het zijn instellingen die een rol spelen in de werving van cliënten, doorverwijzing of specifieke ondersteuning van cliënten. In de loop der jaren heeft YAVE met de volgende organisaties een structurele vorm van samenwerking opgebouwd (in willekeurige volgorde):

- *Schoolbesturen / schoolmaatschappelijk werk*
YAVE heeft zich bij alle schoolbesturen gepresenteerd en uitgelegd wat het doel is en hoe de schoolbesturen / scholen gebruik kunnen maken van de diensten van YAVE. De schoolmaatschappelijk werkers hebben slechts een beperkt aantal uren ter beschikking, met hen heeft YAVE inmiddels een goede samenwerkingsrelatie op weten te bouwen dat zij contact opnemen met YAVE als intensieve begeleiding van een jongere noodzakelijk is.
- *Fundashon pa Maneho di Adikshon(FMA)*
FMA is de organisatie op Curaçao die zich bezighoudt met beleidsontwikkeling en uitvoering van de verslavingszorg. YAVE heeft met FMA de afspraak dat als bij een cliënt een probleem ten aanzien van alcohol-, drugsgebruik of gokken geconstateerd wordt, een gegarandeerde snelle aanvullende hulpverlening vanuit FMA mogelijk is.
- *Stichting Maatschappelijk Zorg en Herstel*
Een van de activiteiten van Maatschappelijke Zorg en Herstel is een begeleid-zelfstandig-wonen project. YAVE draagt zorg voor de ambulante begeleiding van de jongeren in dit project en indien YAVE geconfronteerd wordt met cliënten in een crisissituatie waarbij voor een jongere dringend een (tijdelijke) huisvestingssituatie gezocht wordt, kan YAVE gebruik maken van de noodopvangmogelijkheid binnen Maatschappelijk Zorg en Herstel
- *Departamentu Salu Hubenil (DSH)*
Twee medewerkers van YAVE hebben een training Tripple P gevolgd bij DSH, de deskundigheid uit deze pedagogische training zetten zij in bij de individuele begeleiding van cliënten. Daarnaast zijn ze bij DSH inzetbaar als gecertificeerd trainer voor groepstrainingen opvoedingsondersteuning.
- *Fundashon Un bon Hoben pa un bon Futuro*
Deze organisatie is recentelijk gestart met naschoolse activiteiten voor jongeren in de wijk Fuik op Curaçao. Fuik is een buurt met een gemiddeld laag inkomen en waar de sociaal-economische nood hoog is. De stichting heeft zelf geen hulpverleners in dienst, afgesproken is dat als er jongeren zijn die aanvullende begeleiding nodig hebben ze door de stichting bij YAVE aangemeld zullen worden.
- *Stichting Mai*
Stichting Mai is actief op Banda' bou, de westkant van Curaçao en heeft als doel gezinnen die in armoede leven te ondersteunen. Met Stichting MAI heeft YAVE een

vergelijkbare samenwerkingsrelatie als met Fundashon Un bon Hoben pa un bon Futuro.

- *Sociale Vormingsplicht (SVP)*

YAVE verwijst cliënten die niet meer in het reguliere onderwijs passen door naar Sociale Vormingsplicht en begeleidt jongeren uit Sociale Vormingsplicht die intensieve begeleiding nodig hebben.

- *Stichting Project*

Stichting Project runt op Bonaire een Reboundvoorziening voor kinderen van 9 – 15 jaar en is van plan op Curaçao een soortgelijke traject te starten. YAVE onderschrijft de behoefte aan een dergelijke voorziening op Curaçao en heeft reeds in de voorbereidende fase samenwerking en afstemming gezocht. Beide organisaties hebben de intentie daar waar mogelijk elkaars werkzaamheden te ondersteunen.

- *Team Integrale Wijkaanpak*

In 2009 is op Curaçao, conform het Nederlands model prachtwijken, in 5 pilotbuurten met integrale wijkaanpak gestart. In samenspraak met de projectleiders en buurtbewoners zijn afspraken gemaakt over het aanbeiden van begeleiding aan jongeren in deze buurten. Door de gebiedsmanagers worden jongeren rechtstreeks bij YAVE aangemeld.

- *Ruman Mayo*

Ruman Mayo is een project van ambulante hulpverleningsorganisatie Skuchami op Curaçao. De aard van de werkzaamheden van Ruman Mayo lijkt op YAVE, maar wijkt in die zin af dat Ruman Mayo uitsluitend met vrijwilligers werkt en er uitsluitend met jongeren vanaf 16 jaar gewerkt wordt. Onderling is afgesproken dat potentiële cliënten naar elkaar doorverwezen kunnen worden.

- *Marco's Fishfarm*

Marco's Fishfarm is een particulier initiatief op Fuik waar binnen een leerwerkplaats is ingericht voor jongeren die niet meer naar school gaan. Deze leerwerkplaats is ontstaan op verzoek van verschillende instanties en buurtbewoners die een oplossing of alternatief zochten voor jongeren uit de buurt die niet meer naar school gaan. De samenwerking is wederzijds, in die zin dat YAVE cliënten op de leerwerkplaats heeft geplaatst en andersom Marco's Fishfarm jongeren die reeds de werkplaats bezochten maar aanvullende hulpverlening nodig hebben naar YAVE heeft doorgeleid.

- *Voogdijraad*
De Voogdijraad heeft met de Directie Jeugd en Jongerenontwikkeling een Zorgteam opgestart om de hulpverlening aan jongeren beter op elkaar af te stemmen. In het zorgteam worden concrete casussen besproken en wordt bekeken welke instelling ingeschakeld moet worden om de hulpverlening zo effectief en efficiënt mogelijk op gang te brengen. YAVE participeert in het zorgteam.
- *Diverse werkgevers*
Door de jaren heen heeft YAVE met verschillende werkgevers structurele contacten gelegd. Het betreft schoonmaakbedrijven, winkels, hotels, restaurants, fastfoodketens, etc.. Na plaatsing van jongeren op de werkplek blijft YAVE contacten met zowel de jongere als de werkgever onderhouden.
- *Maduro & Curiel's Bank*
De MCB-bank heeft een budget voor financiële ondersteuning van particulieren in nood. YAVE heeft een goede samenwerkingsrelatie opgebouwd met de bank en fungeert vaak als tussenpersoon in de zin van het aanleveren en screenen van potentiële gebruikers van dit budget. Vanuit dit budget wordt regelmatig materiële ondersteuning aangeboden aan cliënten van YAVE in de vorm van het bekostigen van schooluniformen, schoolmateriaal, schoolgeld, kleding, huisraad, etc..
- *Voedselbank*
De Voedselbank is een organisatie op Curaçao die maandelijks aan gezinnen met sociaal-economische problemen ondersteuning biedt in de vorm van voedselpakketten. De samenwerking tussen YAVE en de Voedselbank bestaat uit het maandelijks aanleveren van voedselpakketten vanuit de Voedselbank aan YAVE ten behoeve van cliënten van YAVE.
- *WitGele Kruis / consultatiebureau's*
Binnen de zorg van de consultatiebureau's voor ouders met kinderen van 0 – 4 jaar voert het WitGele Kruis het project "Forsa pa lanta uni" uit, gericht op het vroegtijdig onderkennen van mogelijke ontwikkelingsstoornissen bij kinderen en het bieden van opvoedingsondersteuning aan de ouders in de meest brede zin van het woord. YAVE heeft veel jonge vrouwelijke cliënten met moeders, daar waar nodig of gewenst wordt in dit verband met elkaar samengewerkt .

2.6. Cliëntvolgsysteem

In 2008 is gestart met de ontwikkeling van een elektronisch cliëntvolgsysteem, YTS, oftewel het Yave Tracking System. YTS is door een lokaal IT-bedrijf ontwikkeld, gespecialiseerd in

OpenSource. YTS is nog steeds in ontwikkeling, op basis van de ervaringen wordt het systeem steeds verbeterd en aangepast. Inmiddels is YTS uitgegroeid tot een complete database waarin de persoonlijke en trajectgegevens van alle cliënten zijn terug te vinden. Vanwege de privacygevoeligheid van de informatie is uit veiligheidsoverwegingen niet gekozen voor een webbased datasysteem maar serverbased.

De teamleider fungeert als administrator en maakt na de intake een nieuwe cliënt aan en wijst die toe aan een interventied medewerker. Vanaf dat moment beheert de verantwoordelijke interventied medewerker de elektronische file. Naast het bijhouden van alle ontwikkelingen is het mogelijk diverse standaardformulieren uit te draaien zoals een intakeformulier, het trajectplan, een voortgangsformulier en het afrondingsformulier, waarbij het systeem automatisch de gegevens uit de database genereert.

3. Doelgroep

3.1 Inleiding

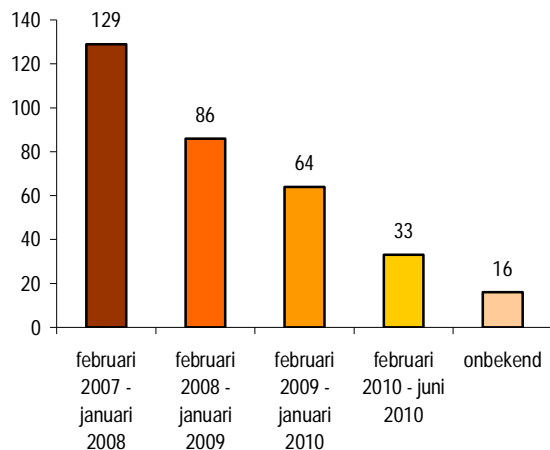
Zoals geformuleerd in het projectplan, richt YAVE zich op jongeren van 12 – 24 jaar die maatschappelijk afhaken, veelvuldig spijbelen of vroegtijdig school verlaten, (kleine) criminaliteit plegen, thuis problemen hebben, etc.. Jongeren met een zware criminele achtergrond, ernstige psychiatrische en / of verslavingsproblematiek komen niet voor het traject in aanmerking. Samenvattend bestaat de doelgroep uit jongeren met de volgende kenmerken:

- jongeren van 12 – 24 jaar die opvallen door afwijkend en/of delinquent gedrag;
- jongeren van 12 – 24 jaar die deel uit maken van een vriendengroep met overlastgevend of delinquent gedrag;
- jongeren van 12 – 24 jaar met (gedrags)problemen op school waardoor sprake is van dreigend voortijdig schooluitval;
- jongeren van 12 – 24 jaar die uit een gezin komen waar weinig toezicht is vanwege afwezigheid van (een van) de ouders en/of geringe pedagogische vaardigheden van de ouders/verzorgers;
- jongeren van 12 – 24 jaar waarbij sprake is van een slechte sociaal-economische gezinssituatie;
- jongeren van 12 – 24 jaar waarbij sprake is van alcohol en/of drugsgebruik door (een van) de ouders/verzorgers;
- jongeren van 12 – 24 jaar waarbij sprake is van delinquent gedrag van andere gezinsleden.

3.2 Aantal aanmeldingen

Het streven was oorspronkelijk op jaarbasis ongeveer 50 tot 60 jongeren te bereiken. Al heel snel werd duidelijk dat de aanloop veel groter was. In de uitvoeringsperiode van februari 2007 t/m januari 2009 hebben in totaal 219 jongeren een intake doorlopen, oftewel er is sprake van ruim 100 jongeren op jaarbasis. Op het meetmoment 25 juni 2010 zijn in totaal 328 jongeren geregistreerd in het cliëntvolgsysteem. In de periode februari 2009 t/m juni 2010 is bij 109 jongeren een intake afgenomen. In deze periode is het aantal intakes lager dan in de voorafgaande periode. Dat is volledig te verklaren door het feit dat YAVE tijdelijk met minder capaciteit heeft gewerkt vanwege financiële onduidelijkheid ten aanzien van de continuering van het project.

tabel 1: intake cliënten YAVE per uitvoeringsjaar

In het eerste uitvoeringsjaar is bij 129 jongeren een intake afgenomen. Dat is veel meer dan de oorspronkelijk geplande 50 – 60 jongeren. In het eerste uitvoeringsjaar werd bij alle jongeren die zich aanmelden een intake afgenomen. De ervaring heeft geleerd dat de praktijk anders is. Mede door het vollopen van de caseload is vanaf het tweede uitvoeringsjaar elke aanmelding kritischer bekeken en pas een intake afgenomen nadat na een eerste screening duidelijk is geworden dat betreffende jongere een potentiële klant van YAVE is. In de beginperiode werd binnen de werkzaamheden van YAVE een onderscheid gemaakt in korte en langdurende trajecten. Dat principe is losgelaten toen bleek dat bij bijna alle jongeren die de intake doorlopen hebben de hulpvraag dusdanig was dat een volledig traject noodzakelijk is. De eerste screening betekent automatisch dat de jongeren met alleen een informatievraag of een relatief eenvoudige hulpvraag meteen doorverwezen konden worden zonder in het hulpverleningstraject te worden opgenomen. Samenvattend kan de relatieve afname van het aantal intakes in het tweede en derde uitvoeringsjaar dus als volgt verklaard worden:

- vollopende caseload;
- kritische screening (potentiële) cliënten;
- gemiddeld langere trajecten per cliënt;
- tijdelijk minder capaciteit door financiële onzekerheid toekomst project.

De ervaring van de afgelopen jaren heeft uitgewezen dat er bij YAVE sprake is van een gemiddelde caseload van 20 – 25 cliënten en dat een gemiddeld traject ongeveer 1 jaar duurt. Dat betekent dat met de huidige capaciteit (6 fte) maximaal 150 jongeren op jaarbasis begeleid kunnen worden.

3.3 Achtergrond aanmelders

YAVE werkt niet met vaste aanmeldkanalen, iedereen kan een jongere aanmelden. In de praktijk zijn het vooral scholen, ouders, hulpverleners of de jongere zelf die contact leggen met YAVE voor een hulpverleningstraject.

tabel 2: overzicht type aanmelders

achtergrond aanmelder	feb 07 t/m jan 08			feb 08 t/m jan 09			feb 09 t/m jan 10			feb 10 t/m jun 10			onbekend			totaal		
	♂	♀	totaal	♂	♀	totaal	♂	♀	totaal	♂	♀	totaal	♂	♀	totaal	♂	♀	totaal
school	23	13	36	24	21	45	10	9	19	10	4	14	0	1	1	67	48	115
ouders	15	12	27	11	4	15	7	5	12	3	0	3	0	1	1	36	22	58
ander familielid	3	3	6	3	1	4	3	3	6	0	1	1	0	2	2	9	10	19
vriend / vriendin	1	1	2	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3
zelfmelding	8	10	18	2	8	10	2	5	7	2	2	4	0	1	1	14	26	40
hulpverlening/welzijnsinstelling	9	15	24	3	6	9	6	9	15	6	4	10	0	0	0	24	34	58
overheidsdienst	1	2	3	0	0	0	2	1	3	0	0	0	0	0	0	3	3	6
anders	9	4	13	0	2	2	1	1	2	0	0	0	0	0	0	10	7	17
onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	4	12	0	4	4
totaal	69	60	129	43	43	86	31	33	64	21	11	32	8	9	17	172	156	328

De scholen zijn de grootste toeleider van jongeren. Ruim $\frac{1}{3}$ (35,1%) van alle meldingen gebeurt door de scholen, schoolbesturen of schoolmaatschappelijk werkers. Na de scholen zijn het meestal de ouders (17,7%) die een jongere aanmelden. Mede door de goede samenwerkingsrelatie die YAVE heeft met andere (jeugd)hulpverlenings- of welzijnsinstellingen is er een toename van aantal meldingen door deze instellingen te constateren. Ruim 1 op de 10 jongeren (12,2%) neemt zelf het initiatief om zich bij YAVE te melden. Opvallend bij de zelfmelders is dat meisjes aanmerkelijk vaker dan jongens zelf besluiten naar YAVE te stappen voor begeleiding. Vanuit hulpverlenings- en welzijnsinstellingen worden ook vaker meisjes dan jongens aangemeld. Bij de zelfmelders is 65,0% meisje, het aandeel meisjes dat door hulpverlenings- en welzijnsinstellingen wordt aangemeld bedraagt 58,6%.

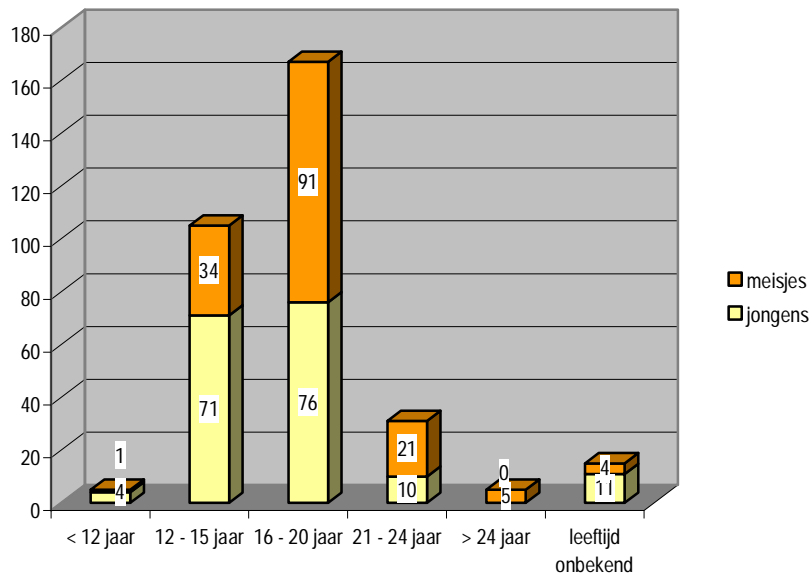
Jongens daarentegen worden vaker door scholen en ouders aangemeld. Van alle door ouders aangemelde cliënten is 62,3% jongen, bij de scholen is dat 58,3%. In het totale cliëntenbestand zijn de jongens enigszins oververtegenwoordigd. Van alle jongeren die in de totale looptijd van YAVE een intake hebben gedaan is 52,4% jongen en 47,6% meisje.

3.4 Leeftijd

De leeftijd van de cliënten varieert tussen de 9 en de 28 jaar. Hoewel er oorspronkelijk een leeftijdsgrens van 12 - 24 is gesteld, is besloten daar waar nodig flexibel met deze grens om te gaan en in sommige gevallen een uitzondering te maken. Bij de jongere cliënten was sprake van een situatie die gemakkelijk zou escaleren als niet al in deze fase hulp zou worden verleend en bij de oudere cliënten betrof het vaak jongeren die meestal snel en in een relatief kort tijdsbestek geholpen worden.

De meeste jongeren die bij YAVE worden aangemeld zijn op het moment van aanmelding tussen de 16 en 20 jaar. Gemiddeld is de leeftijd op het moment van aanmelding ongeveer 18 jaar. Er is duidelijk sprake van een heel andere leeftijdsverdeling bij de meisjes dan de jongens. De jongens zijn over het algemeen jonger dan de meisjes, respectievelijk gemiddeld ongeveer 17 en 19 jaar.

tabel 3: verdeling jongeren naar leeftijd en sekse bij aanmelding

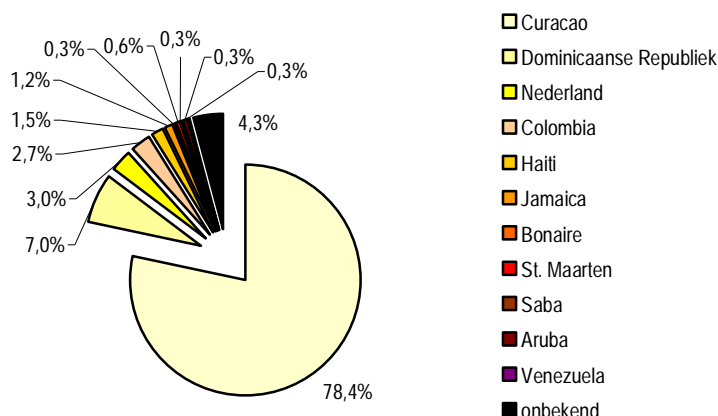
Ongeveer 1/3 (32,0%) van alle jongeren die bij YAVE worden aangemeld is op dat moment tussen de 12 en 15 jaar oud. Ruim de helft (50,9%) is tussen de 16 en 20 jaar op het moment van aanmelding. Vooral onder de 12-15 jarigen is een oververtegenwoordiging van jongens, in deze leeftijdscategorie is 67,6% jongen. Er zijn weinig aanmeldingen van jongens die ouder zijn dan 21 jaar. Van de jongeren die 21 jaar of ouder is als ze bij YAVE worden aangemeld is bijna ¾ (72,2%) meisje.

3.5 Geboorteplaats

Ruim ¾ (78,3%) van de cliënten van YAVE is geboren op Curaçao. Onder de doelgroep die tot nu toe door YAVE is begeleid bevinden zich enkele migrantenjongeren afkomstig uit verschillende landen van Latijns Amerika en het Caribisch gebied. Daarnaast is 1,5% afkomstig van een van de andere eilanden van de Nederlandse Antillen en Aruba, is 3,0% in Nederland geboren en van 4,3% is de geboorteplaats niet bekend.

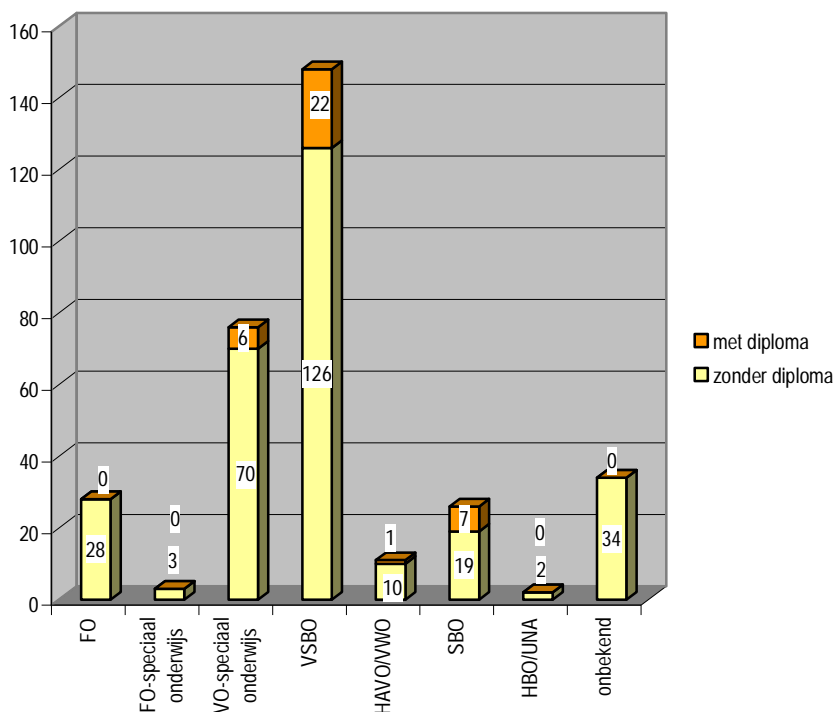
tabel 4: verdeling cliënten YAVE naar geboorteplaats

3.6 Opleidingsniveau

De meeste jongeren uit het bestand van YAVE zijn (ex)leerlingen van een VSBO school. 45,1% van alle jongeren die aangemeld zijn in de evaluatieperiode heeft een VSBO achtergrond. De meeste jongeren hebben geen schooldiploma op het moment dat ze zich bij YAVE aanmelden. Ongeveer 1 op de 10 jongeren (11,0%) is wel in het bezit van een schooldiploma. Opvallend is het grote aantal jongeren uit het speciaal onderwijs (VSO/AGO). Van alle jongeren die tussen februari 2007 en juli 2010 zijn aangemeld zit 24,1% op een school voor speciaal onderwijs, oftewel bijna 1 op de 4 jongeren.

tabel 5: verdeling cliënten YAVE naar onderwijssituatie op moment van aanmelding

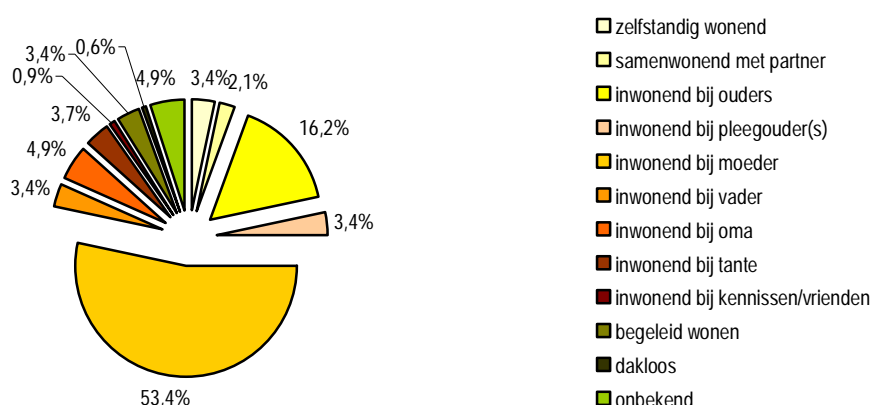

3.7 Gezinsituatie

De gezinssamenstelling van de cliënten bij YAVE is erg divers. Op Curaçao is een nucleaire gezinssituatie (vader + moeder + kind(eren)) geen standaard situatie. Kinderen groeien vaak

op in huishouden waar geen vaderfiguur aanwezig is of in een groot-gezins-situatie waar naast een of beide ouders ook andere familie onderdeel van het gezin uitmaken.

tabel 6: verdeling cliënten YAVE naar gezinssituatie

Gekeken naar gezinssamenstelling, valt op dat meer dan de helft (53,4%) van de jongeren die als cliënt bij YAVE staat ingeschreven inwoont bij hun moeder. Ongeveer 1 op de 6 jongeren (16,2%) kent een gezinssituatie waarbij beide ouders aanwezig zijn. Slechts een heel klein percentage van YAVE's cliënten (3,4%) woont zelfstandig. Dat is waarschijnlijk te verklaren vanuit het feit dat er op Curaçao weinig zelfstandige huisvestingsmogelijkheden zijn voor jongeren en het zelfstandig wonen van jongeren binnen de Curaçaose cultuur ook niet erg gebruikelijk is. In 2008 is wel met de uitvoering van een begeleid-zelfstandig-wonen project gestart waarbinnen YAVE de ambulante begeleiding verzorgd. In totaal zijn er op dit moment 11 jongeren woonachtig in deze voorziening, die dus allemaal begeleiding van YAVE ontvangen. Er zijn weinig verschillen in gezinssamenstelling tussen jongens en meisjes, behalve dat jongens vaker inwonend zijn bij hun moeder dan meisjes. Van alle jongeren die bij hun moeder inwonen is 54,9% jongen en 45,1% meisje. Meisjes wonen vaker dan jongens zelfstandig of participeren in het begeleid zelfstandig wonen project.

4. Resultaten

4.1 Doelstelling project

In het projectplan is de doelstelling van YAVE als volgt omschreven:

Het voorkomen van een drop-outsituatie bij jongeren van 12 – 24 jaar door middel van het vroegtijdig signaleren van probleemsituaties, het snel en adequaat reageren op de ontstane situatie en het aanbieden van intensieve begeleiding aan de jongeren én hun directe leefomgeving.

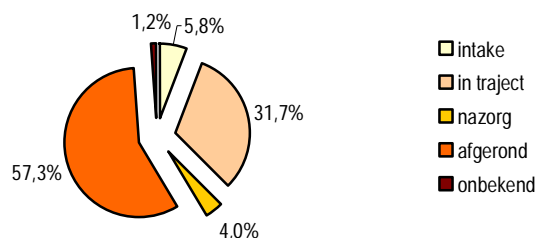
4.2 Aantal trajecten

In het oorspronkelijk projectplan is als streefcijfer het begeleiden van 50 – 60 jongeren op jaarbasis genoemd met 2,5 fte. aan interventied medewerkers. Dat betekent dat een full-time interventied medewerker gemiddeld ongeveer 25 jongeren per jaar kan begeleiden. Deze aanname sluit goed aan op de huidige realiteit. Als de inzetbaarheid (aantal fte's) vergeleken wordt met het totale aantal cliënten (328) blijkt in de praktijk inderdaad elke interventied medewerker gemiddeld ongeveer 25 jongeren op jaarbasis te begeleiden. De caseload is eveneens ongeveer 25 jongeren. Dat betekent dat elke full-time interventied medewerker ongeveer 25 jongeren in zijn of haar portefeuille kan hebben, er van uitgaande dat er een redelijke verdeling is in fases waarin het traject verkeert: intake, traject of nazorg.

4.3 Status trajecten

Alle jongeren die aangemeld worden doorlopen 4 fases: intake, in traject, nazorg en afgerond. Een overzicht van de fases waarin de cliënten verkeren op de peildatum 25 juni 2010 is terug te vinden in tabel 7.

tabel 7: overzicht traject fases cliënten YAVE d.d. peildatum 25 juni 2010

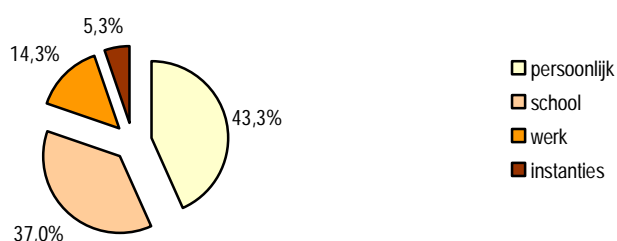
Van de 328 jongeren die bij YAVE zijn aangemeld heeft een groot gedeelte (188) het traject afgerond op de peildatum 25 juni 2010. Op de peildatum 25 juni 2010 zitten er in totaal 104 jongeren in een traject, 11,1% van de jongeren die in traject zijn bevindt zich volgens het cliëntvolgsysteem in de nazorgfase. Dit lage aantal heeft vooral te maken met het feit dat het lastig blijkt te zijn een absoluut punt te bepalen waarin het begeleidingstraject over gaat in nazorg. In de praktijk betekent dit dat de nazorgfase in het registratiesysteem gemakkelijk

overgeslagen wordt. Met de interventied medewerkers zal hiervoor naar een werkbare oplossing gezocht worden.

4.4 Reden van aanmelding

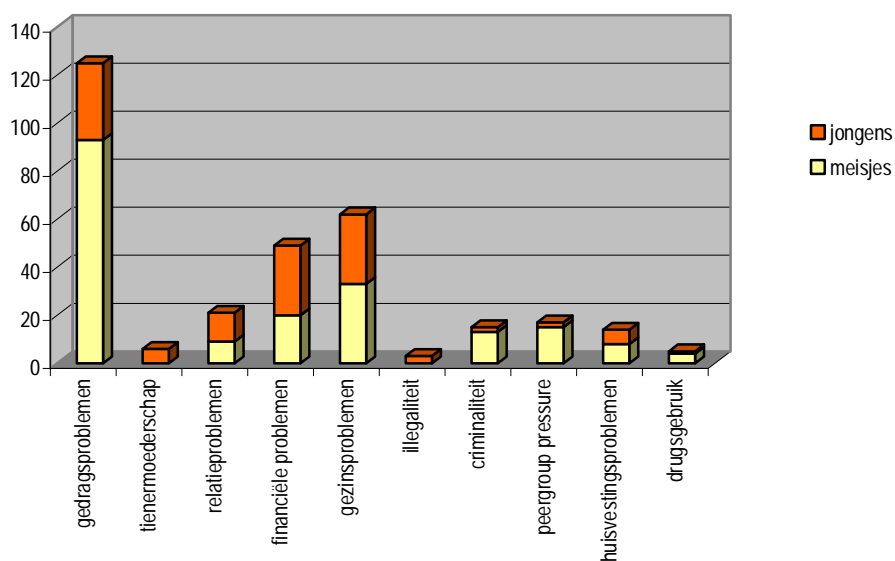
Van alle jongeren die bij YAVE zijn aangemeld is bijgehouden wat de reden van aanmelding was. Er kan sprake zijn van meerdere aanleidingen. In hoofdlijnen is een onderverdeling gemaakt in 4 type redenen van aanmelding: persoonlijke problemen / vragen, schoolgerelateerde problemen / vragen, problemen / vragen m.b.t. werk en problemen / vragen m.b.t. instanties.

tabel 8: overzicht aanleiding aanmelding cliënten bij YAVE op hoofdlijnen

Vergeleken met de evaluatie in februari 2009 zijn problemen van persoonlijke aard vaker de aanleiding om contact op te nemen met YAVE. Het percentage schoolgerelateerde problemen is ongeveer gelijk gebleven. Er zijn duidelijke verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke cliënten te constateren voor wat betreft de reden van aanmelding. Wat vooral opvalt is het feit dat bij jongens vaker een meervoudige problematiek wordt geregistreerd dan bij meisjes. Er is vaker sprake van een combinatie van persoonlijke en schoolgerelateerde problemen.

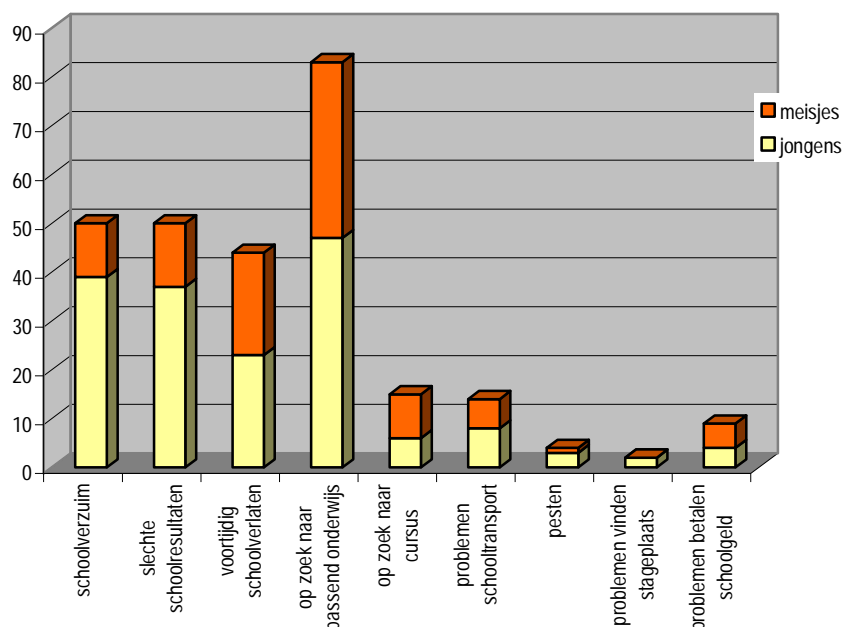
tabel 9: overzicht aard persoonlijke problemen / vragen gerelateerd aan aanmelding cliënten bij YAVE

Gedragsproblemen liggen het vaakst ten grondslag aan aanmelding, vooral bij jongens. Van alle redenen die bij de aanmelding genoemd worden is in 39,4% sprake van gedragsproblemen. Daarnaast wordt op het moment van aanmelding bij ongeveer 1 op de 5 jongeren (19,8%) geconstateerd dat er sprake is van gezinsproblemen. Gezinsproblemen komen ongeveer net zo vaak voor bij jongens als meisjes. Dat geldt ook voor financiële problemen, de als derde meest genoemde reden voor aanmelding. Opvallend is dat criminaliteit en peergroup pressure bijna uitsluitend bij jongens wordt genoemd als reden van aanmelding.

Naast persoonlijke problemen spelen bij veel aanmeldingen ook schoolgerelateerde problemen.

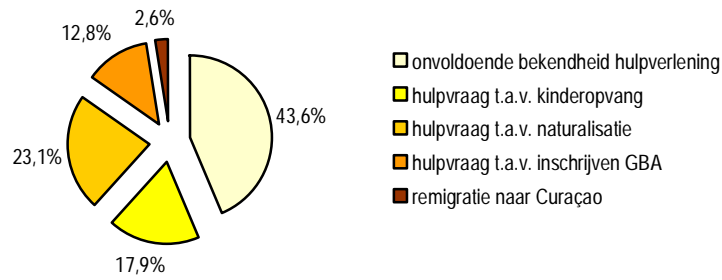
tabel 10: overzicht aard schoolgerelateerde problemen / vragen gerelateerd aan aanmelding cliënten bij YAVE

In bijna alle gevallen ligt aan schoolgerelateerde problemen veelvuldig schoolverzuim, slechte schoolresultaten en op zoek naar passend onderwijs ten grondslag. Bij ongeveer 16,2% is al sprake van voortijdig schooluitval, bijna 1 op 3 jongeren (30,6%) geeft bij aanmelding aan op zoek te zijn naar passend onderwijs. Over het algemeen zijn de schoolgerelateerde hulpvragen bij jongens en meisjes redelijk vergelijkbaar, echter schoolverzuim en slechte schoolresultaten worden aanzienlijk vaker bij jongens als bij meisjes gesignaleerd als aanleiding om bij YAVE aangemeld te worden.

De meeste jongeren die zich bij YAVE aanmelden met vragen / problemen op het gebied van werk zijn op zoek naar een baan. Dat kan zijn vakantiewerk, een bijbaantje of een volledige baan.

tabel 11: overzicht aard problemen / vragen m.b.t. instanties gerelateerd aan aanmelding cliënten bij YAVE

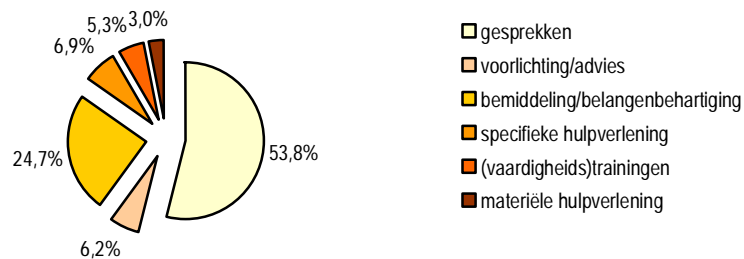
Als het gaat om problemen/vragen m.b.t. instanties heeft de praktijk tot nu toe geleerd dat de meeste cliënten (43,6%) niet goed weten waarvoor en hoe ze bepaalde hulpverleningsinstanties kunnen benaderen. YAVE speelt regelmatig een bemiddelende / aansturende rol bij het zorgdragen voor de nodige regelzaken zoals inschrijving GBA, aanvragen uitkeringen, naturalisatie, etc..

4.5 Type interventies

Gebaseerd op de eerder in dit rapport genoemde methodieken past YAVE tijdens de begeleiding een breed scala aan interventies toe. Met zowel de jongere als betrokkenen uit de directe omgeving van de jongeren worden gesprekken gevoerd, vaak gericht op het verkrijgen van inzicht in de situatie van de jongere. De insteek van deze gesprekken is meestal heel praktisch en oplossingsgericht. De ervaring heeft geleerd dat dat het type hulpverlening is waar zowel cliënten als omgeving behoefte aan hebben. Soms is er bij cliënt of de omgeving behoefte aan meer specifieke hulpverlening, bijvoorbeeld drugsvoorlichting of begeleiding bij het omgaan met alcohol en/of drugs. In dergelijke situaties schakelt YAVE altijd andere hulpverlening in. YAVE heeft de afgelopen jaren een breed netwerk opgebouwd binnen het (jeugdhulpverlenings)veld op het eiland waardoor er snel en adequaat gehandeld kan worden. Vaak is er behoefte aan belangenbehartiging en/of intermediaire hulp bij het vinden, bereiken en maken van afspraken met officiële instanties. Ook hier geldt dat YAVE kan bouwen op een goed opgezet netwerk van contactpersonen binnen o.a. overheidsdiensten, hulpverlenings- en sociaal-culturele instellingen. De hulpverlening van YAVE is per definitie tijdelijk, daarom maakt het aanleren van specifieke vaardigheden ook een belangrijk onderdeel uit van de interventies die YAVE toepast. Hierbij valt te denken aan sociale vaardigheden, budgettering, sollicitatietechnieken, assertiviteitstrainingen, etc..

Een overzicht van de toegepaste interventies is terug te vinden in de volgende tabel.

tabel 12: overzicht type interventies

Ruim de helft van de interventies (53,8%) bestaat uit gesprekken. Dat zijn gesprekken met de cliënt, de ouder(s), de school, werkgevers of hulpverlenende instanties. Hoewel het geven van voorlichting en advies slechts een relatief klein gedeelte (6,2%) van de interventies uitmaakt is er ten opzichte van 2009 wel een duidelijk groei te constateren. In 2009 bestond 3,8% van het totale interventiepakket uit voorlichting en advies. Na gesprekken is bemiddeling en belangenbehartiging de interventievorm die het meeste voorkomt. Bij ruim ¼ van alle interventies is hiervan sprake. Het betreft bemiddeling en belangenbehartiging in de breedste zin van het woord. De interventie-medewerkers van YAVE ondersteunen bij het vinden van een stageplaats, alternatieve opleiding of werk, maar fungeren ook vaak als tussenpersoon of stimulant bij het leggen van contacten met een advocaat, overheidsdiensten of hulpverleningsinstanties zoals Skuchami en FMA. Het aanbieden van specifieke hulpverlening is ten opzichte van voorgaande jaren gedaald. Was in februari 2009 nog bij bijna 1 op de 10 interventies sprake van specifieke hulpverlening, in juni 2010 is een daling te zien naar 6,9%. Deze daling hangt onder andere samen met de meer kritische screening die door capaciteitsgebrek werd toegepast in de 2009 en waardoor een jongeren niet als cliënt van YAVE is aangemerkt maar meteen is doorverwezen naar specifieke hulpverlening. Tot slot is gebleken dat bij veel jongeren armoede binnen de thuissituatie een grote rol speelt en zelfs vaak oorzaak is van het (dreigende) voortijdige schooluitval. Met ondersteuning van andere instellingen verleent YAVE daarom in bepaalde gevallen ook materiële hulpverlening. Door de toekenning van een werkbudget materiële hulpverlening door Welzijnsfonds Uni is deze specifieke interventievorm ook vaker toegepast. In 2009 maakte materiële hulpverlening in 2,2% van de gevallen onderdeel uit van het interventiepakket, in 2010 is dit aandeel gestegen naar 3,0%.

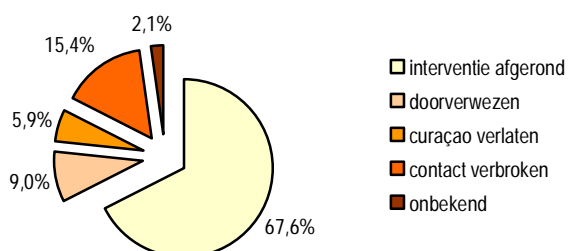
Naast de individuele trajecten zijn er de afgelopen jaren ook diverse groepsinterventies gerealiseerd. Er zijn twee POWER trainingen van een week georganiseerd. POWER staat voor Persoonlijke Ontwikkeling en WeerbaarheidsRoute. Een training in april 2007 voor 12 cliënten, bijna allemaal afkomstig van dezelfde school, die "gebrek aan motivatie" als gemeenschappelijk probleem hadden. Op verzoek van het Rooms Katholiek Schoolbestuur is deze training in november 2008 nogmaals gegeven aan een andere groep leerlingen. Door zowel de interventie-medewerkers, de jongeren als de betrokken scholen, is de training als erg positief ervaren en heeft bij sommige jongeren tot concrete gedragsveranderingen

geleid. Naast praktische sociale vaardigheidsoefeningen is persoonlijke presentatie en solliciteren aan bod gekomen. Een andere training die in 2007 is georganiseerd, is een training budgettering. De behoefte hieraan kwam naar voren vanuit de vele cliënten voor wie financiële problemen een van de redenen voor aanmelding bij YAVE was. Deze training is door de interventied medewerkers zelf verzorgd. In maart 2008 is een communicatietraining georganiseerd. Deze training is aangeboden aan een groep cliënten bij wie problemen in de communicatie met ouders, docenten en/of leeftijdsgenoten geconstateerd werd. In 2008 is nogmaals voor het RK-schoolbestuur een POWER-training georganiseerd en een Triple-P seminar voor ouders en docenten. In 2009 is een training groepsmotivatie verzorgd voor de kandidaten van het begeleid wonen project van de Stichting Maatschappelijke Zorg en Herstel. Aan het begin van het schooljaar 2009/2010 is aan de leerlingen van het Peter Stuyvesantcollege en Jozef Civilis een motivatietraining aangeboden. In 2009 zijn wederom 2 Triple-P seminars voor ouders en opvoeders verzorgd. In 2010 groepstraining aangeboden aan jongeren van de 2^e klas VSBO vallend onder het RK-schoolbestuur met als thema "vragen aan mannen/vaders over seksualiteit en andere "mannen"vragen".

4.6 Resultaten afgeronde trajecten

In de periode februari 2007 t/m juni 2010 zijn in totaal 188 individuele interventietrajecten afgerond. Afgerond betekent dat een jongere een volledig traject zoals afgesproken heeft afgerond, al dan niet in combinatie met nazorg. Maar ook daar waar YAVE een cliënt niet (langer) kan begeleiden of sprake is van doorverwijzing naar een ander type hulpverlening, is sprake van afronding van het traject. Uiteraard zijn er, ondanks alle inzet van YAVE, trajecten die niet verlopen zoals afgesproken en door YAVE worden afgebroken omdat met de cliënt geen contact meer mogelijk is, de cliënt het eiland heeft verlaten, etc.. Ook in deze gevallen registreert YAVE het traject als afgerond. In de onderstaande tabellen wordt dieper ingegaan op de redenen van afronding en de aard van de resultaten.

tabel 13: overzicht reden afronding trajecten

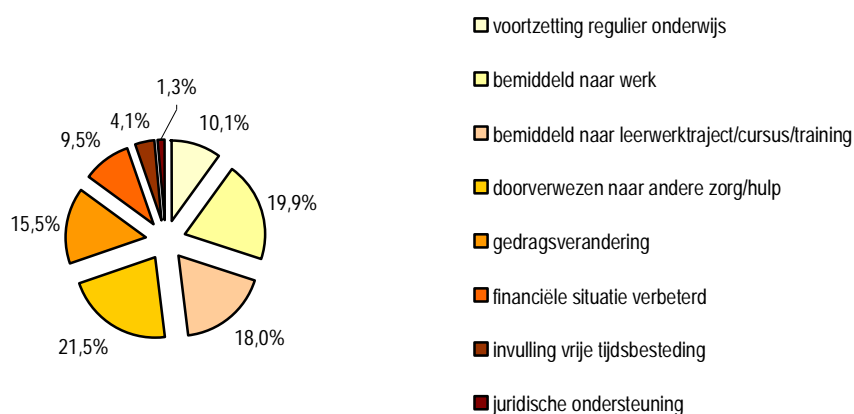
In totaal breekt ongeveer 1 op de 5 jongeren (21,2%) het traject voortijdig af. Hoewel er sprake is van een stijging ten opzichte van de vorige evaluatie in 2009 (16,9%) is er nog

steeds sprake van minder dan het maximaal voorgestelde uitvalpercentage van 25%. Voor de stijging ten opzichte van 2009 is geen duidelijke verklaring te geven.

De reden van uitval is bij 1 op de 4 jongeren het feit dat ze Curaçao verlaten. Meestal betreft het vertrek naar Nederland, enkele uitzonderingen betreft remigratie naar de Dominicaanse Republiek, vertrek naar de Verenigde Staten of een ander Europees land dan Nederland. Bij de overige 75% is sprake van het verbreken van contact tussen YAVE en de jongere, meestal omdat de jongere (of zijn ouders) verdere begeleiding weigeren en contact niet meer mogelijk is.

tabel 14: overzicht aard resultaten afgeronde trajecten

Ongeveer 1 op de 5 jongeren van wie het traject is afgerond is doorgeleid naar werk. De sociaal-economische situatie van de gemiddelde cliënt van YAVE is vaak niet goed te noemen. Dat correspondeert met de bevindingen van het CBS dat ongeveer $\frac{1}{3}$ van de Curaçaose gezinnen onder de armoedegrens leven. Voor veel jongeren is het leveren van een bijdrage aan het huishoudinkomen daarom vaak zelfs voorwaarde. Duidelijk is geworden dat de rechtstreekse contacten van de interventiemedewerkers van YAVE met (potentiële) werkgevers zijn vruchten hebben afgeworpen.

Vergeleken met de vorige evaluatie zijn er minder jongeren bij wie voortzetting naar regulier onderwijs kan worden gerealiseerd. Deze afname kan met een aantal redenen verklaard worden. Jongeren worden vaak pas laat bij YAVE aangemeld waardoor er sprake kan zijn van een grotere afstand tot het reguliere onderwijs en teruggeleiding moeilijk is. Bij deze jongeren verplaatst het doel zich van regulier onderwijs naar plaatsing op een leerwerktraject of de arbeidsmarkt begeleid. Bovendien is voor veel jongeren Sociale Vormingsplicht een interessanter alternatief in plaats van regulier onderwijs omdat ze bij participatie SVP een vergoeding per maand krijgen uitgekeerd. Daarnaast kent YAVE een toename van het aantal instromers met een licht verstandelijke beperking. Het reguliere onderwijs op Curaçao sluit vaak onvoldoende aan op deze doelgroep waardoor terugplaatsing uitgesloten is.

De manier waarop YAVE insteekt op mogelijkheden in plaats van beperkingen en kansen in plaats van problemen, blijkt succesvol. Over het algemeen spreekt deze manier van werken de jongeren aan, wat ook in de praktijk bij bijvoorbeeld een relatief groot gedeelte van de cliënten geleid heeft tot verbetering van motivatie- en communicatie, gedragsverandering en de verbetering van de relatie van de jongeren met zijn of haar directe omgeving. Bij ongeveer 1 op de 11 jongeren was duidelijk dat specifieke hulp en/of zorg noodzakelijk was om de geconstateerde probleemsituatie op te lossen. In die gevallen heeft YAVE voor begeleide doorverwijzing zorggedragen. Het betreft me name doorverwijzingen naar verslavingszorg, psychische hulpverlening of de voogdijraad.

4.7 Resultaten lange termijn

YAVE startte met haar activiteiten in 2007. Dit jaar is voor het eerst gekeken naar de resultaten op lange termijn. Daarvoor is met alle cliënten die in 2007 zijn aangemeld contact gezocht om te bekijken hoe het nu, ongeveer 3 jaar later, met hen gaat.

Vanaf de start van het project in februari 2007 t/m december 2007 zijn in totaal 102 jongeren bij YAVE aangemeld. Met 29 jongeren is het niet gelukt ze te traceren, met de overige 73 is wel succesvol contact gelegd. Meestal met de jongere zelf, in sommige gevallen is een van de ouders of een ander familielid informant geweest.

Van de 73 jongeren met wie het gelukt is contact te krijgen is bij 17 (23,3%) jongeren duidelijk geworden dat het op dit moment niet zo goed gaat. Met de overige 56 (76,7%) is de in gang gezette verbetering bestendig. Opvallend is wel dat een behoorlijk aantal meisjes in de tussenliggende periode een kind heeft gekregen, bij sommige heeft dat geleid tot uitval uit school of verlies van baan, bij anderen heeft dat niet of nauwelijks tot problemen geleid. Er vinden behoorlijk wat wisselingen van werkgever plaats, het is niet gemakkelijk jongeren aan een vaste baan te helpen. Een beperkt aantal jongeren is in de periode na de begeleiding van YAVE (wederom) met politie / justitie in aanraking gekomen.

tabel 15: overzicht lange termijn resultaten jongeren die in 2007 zijn aangemeld

	meisjes	jongens	totaal
geen contact	13	16	29
continuering verbeterde school/thuis/werksituatie	25	31	56
* schoolgaand	12	14	26
* werkend	11	16	27
* werkzoekend	2	1	3
recidive / herhaalde uitval	8	9	17
* criminaliteit	2	2	4
* geen zinvolle dagbesteding	2	3	5
* drugs	0	2	2
* zwangerschap	3	0	3
* gedragsproblemen	1	2	3
TOTAAL	46	56	102

4.8 Casuïstiek

Om een duidelijker beeld te schetsen van het type aanmeldingen dat YAVE krijgt, de manier waarop YAVE daar mee omgaat en de aard van de interventies aan te geven, volgen hieronder een aantal casusomschrijvingen. Om de anonimiteit van de cliënten te waarborgen worden fictieve naam gebruikt.

Casus 1: Averon

Averon is 15 jaar oud als een kennis van de familie hem bij YAVE aanmeldt. Na een vakantie op Curaçao heeft Averon zijn moeder aangegeven dat hij niet meer in Nederland wil wonen. Hij is erg ongelukkig en neigt naar depressiviteit, waardoor zijn moeder besloten heeft met haar gezin naar Curaçao te remigreren. Moeder heeft financieel weinig mogelijkheden en trekt bij haar moeder (de oma van Averon) in. Het zeer eenvoudige huisje van oma is niet geschikt voor meerdere familieleden, moeder heeft met Averon en een jonger broertje van 4 jaar een ruimte met afdak maar zonder toilet of keuken. Averon slaapt op de grond op een betonnen vloer met wat lakens. Er is vaak onvoldoende eten, soms komt een zus van de moeder van Averon eten brengen.

Averon is in eerste instantie geplaatst op het AGO (arbeidsgericht speciaal onderwijs). Vanwege de financiële situatie binnen het gezin en de wens van Averon om te gaan werken is hij vervolgens toegeleid naar een leerwerktraject Horeca bij FEFFIK. Via een fonds heeft YAVE materiële ondersteuning kunnen bieden aan Averon en het gezin. Er zijn schoenen en (school)kleding voor Averon aangeschaft, een bed en door bemiddeling bij de Voedselbank krijgt het gezin maandelijks een voedselpakket aangeboden. Via contacten die YAVE met verschillende werkgevers heeft is de moeder van Averon naar werk bemiddeld, maar dat heeft ze slechts tijdelijk volgehouden. Het leerwerktraject van Averon loopt goed. YAVE probeert de moeder te motiveren om weer aan het werk te gaan.

Casus 2: Jeancarlo

De 19-jarige Jeancarlo bezoekt een VSBO-school. Een docente van de school meldt hem aan bij YAVE omdat hij vaak lessen verzuimt. Tijdens het intakegesprek geeft Jeancarlo aan dat hij school wel wil afmaken maar het transport naar school niet kan betalen. Hij woont met zijn moeder in de volkswijk Seru Papaya. Zijn moeder werkt als schoonmaakster, de financieel precare situatie zorgt voor veel spanningen thuis. Hij krijgt geen zakgeld of geld voor kleding. YAVE stelt voor Jeancarlo te bemiddelen naar een bijbaantje, schoolvervoer te regelen en hem te ondersteunen bij het plannen van zijn uitgavepatroon. Gedurende het traject wordt Jeancarlo opgepakt door de politie i.v.m. diefstal van koper op een privé-erf. In afwachting van het vonnis wordt het traject van Jeancarlo tijdelijk on hold gezet.

Casus 3: Johnny

Johnny is een 15 jarige jongen die niet op Curaçao is geboren. Hoewel hij al zijn hele leven bij zijn vader woont is hij nooit officieel erkend. Zijn biologische moeder heeft hij nooit gezien, maar hij draagt dus wel haar achternaam. Het enige wat hij weet van zijn moeder is dat ze waarschijnlijk in Nederland is en verslaafd aan harddrugs. Door een ongeluk komt zijn vader om het leven en staat Johnny er alleen voor. Johnny zit op een VSBO-school en na het overlijden van zijn vader gaat het bergafwaarts met hem. Hij is alleen achtergebleven in het huis van zijn vader en kan niet goed voor zichzelf zorgen. Hij wordt steeds onverschilliger op school, valt tijdens de les in slaap en komt vaak op school zonder iets gegeten te hebben. De schoolmaatschappelijk werker trekt aan de bel en schakelt YAVE in. Onderzoek van de interventiedewerker van YAVE wijst uit dat Johnny niet is ingeschreven in het bevolkingsregister, geen paspoort heeft en geen verzekering. Er is een traject opgestart om hem in aanmerking te laten komen voor een weduwen/wezen uitkering en een schadevergoeding voor het ongeluk van zijn vader. In overleg met de schoolmaatschappelijk werker zet YAVE een aantal zaken op gang. Er worden

veel individuele gesprekken met Johnny gevoerd en de interventiedewerker is alert op de eventuele noodzaak om een psycholoog in te schakelen. De weduwe en wezen uitkering wordt door de Sociale Verzekeringsbank afgewezen omdat Johnny niet kan bewijzen dat hij inderdaad de zoon van zijn vader is. De schoolmaatschappelijk werker en YAVE hebben sponsoring gezocht via het Sociaal Fonds van de MCB-bank om in ieder geval een verzekering voor Johnny te regelen. Daarnaast is YAVE bezig plaatsing in een beschermd wonen project te realiseren.

Casus 4: Jose

De 17-jarige Jose woont in Noord Zapateer, een woonwijk waar voornamelijk sociale woningbouw staat. Deze wijk krijgt op dit moment extra aandacht in het kader van de integrale wijkaanpak. De sociale woningbouwstichting FKP is intensief bij dit traject betrokken, o.a. in de vorm van maatschappelijk werkers / buurtmanagers die de buurt in gaan. Ook YAVE heeft een samenwerkingsrelatie met betrokken organisaties en afspraken over het aanmelden van jongeren die begeleiding en/of coaching nodig hebben. De buurtmanager van Noord Zapateer heeft Jose aangemeld omdat hij sinds een jaar niet meer naar school gaat. Zelf geeft Jose aan dat hij gestopt is met school omdat hij het schoolgeld niet meer kon betalen en ook geen transport naar school kon krijgen. Door YAVE is hij naar een Sociale Vormingsplicht traject toegeleid.

Casus 5: Daysi

Daysi is een 20-jarige vrouw die in december 2009 geprobeerd heeft drugs naar Nederland te smokkelen. Ze is op Schiphol aangehouden en heeft een gevangenisstraf opgelegd gekregen. Ze heeft een zontje van 1 jaar. Na afronding van haar gevangenisstraf is zij onder begeleiding van Stichting Zorgconcept gekomen, een organisatie in Amsterdam die zich specifiek richt op ex-gedetineerde Antilliaanse vrouwen. Toen Daysi aangaf terug te willen naar Curaçao heeft de maatschappelijk werker van Zorgconcept contact gelegd met de Federatie Antilliaanse Jeugdzorg met de vraag welke organisatie de begeleiding van deze vrouw op Curaçao over zou kunnen nemen. Via telefonisch en e-mail contact is afgesproken dat Daysi zich bij aankomst op Curaçao zelf meldt bij YAVE. Vanwege haar zwangerschap heeft ze destijds haar schoolcarrière voortijdig afgebroken en geen schooldiploma gehaald. Ze wil graag terug naar school. YAVE heeft contact gelegd met haar oude school maar die weigert haar opnieuw toe te laten. Met Daysi zoekt YAVE naar een alternatief. Direct na de aanmelding is de interventiedewerker gestart met het regelen van een aantal essentiële zaken. Daysi heeft geen verzekering, woont onder slechte omstandigheden in bij de familie van een vriend, heeft geen enkele vorm van inkomen en het lijkt erop dat haar kind ondervoed is. De interventiedewerker heeft met moeder en kind een arts bezocht i.v.m. de gezondheidssituatie van het kind en het voorschrijven van anticonceptie (prikpil) voor de moeder. Daarnaast heeft de interventiedewerker contact opgenomen met het Wit/gele Kruis, een van de samenwerkingspartners van YAVE. De sociaal-maatschappelijk verpleegkundige van het consultatiebureau heeft huisbezoeken gebracht om extra aandacht te besteden aan de voeding-, gezondheids- en opvoedingssituatie van moeder en kind. Als jonge moeder komt Daysi in aanmerking voor een onderstandsuitkering en daaraan gekoppeld een ziektekostenverzekering, YAVE heeft contact gelegd met de betreffende overheidsinstelling en de aanvraag in werking gezet. Ook heeft YAVE met de moeder de sociale woningbouwstichting bezocht om zich in te schrijven voor een eigen woning.